

| Generatur autem de terra compluta et putrefacta hoc animal.
| Dicunt autem quod talpa in cineres combusta et cum albumine ovi supra locum leprae linita valet plurimum. Sanguis etiam talpae occisae super nudatum pilis caput linitus, pilos redire facit.

| Hoc animal diu extra terram vivere non potest et multum viget in auditu, || et ideo longe in terra trahentes vermes audit: sed hoc non est ex auditu bonitate, sed potius ex commotae terrae continuitate: quia si fiat sub terra foramen longissimum et aliquis in eo locutus fuerit, longe auditur sicut et ille qui loquitur per hastas et ligna cavata, quantumvis longe auditur: et haec est causa quod talpa 10 unidique circa se facit multos longos tractus et concavos.

144 106. | Unicornis est animal moderatae quantitatis respectu suae fortitudinis, buxei coloris et fissae in duo unguulae pedis, in montibus et desertis habitans longum valde cornu in fronte gestans quod ad saxa limat, et cum ipso perforat etiam elephantem nec timet 15 venatorem. Hoc animal magnus Pompeius ad spectaculum Romae exhibuit.

| Dicunt autem quod hoc animal adeo virgines puellas veneratur quod ipsis visis mansuescit et aliquando iuxta eas soporatum capitur et ligatur: || capitur etiam cum adhuc est pullus iuvenis et tunc domatur. 20

107. | Ursus est animal notum, || humidum valde | et informe et spissae et villosae pellis, extrema similia habens homini et aliquando erigitur sicut homo, sed non diu.

| Fortitudinem autem habet in brachiis et in lumbis, || et utitur brachiis ad multa opera ita quod cum illis proicit canes lignis forte 25 inventis | et frangit || oliveta et | alvearia apum et scandit cum eis. In capite autem debilis est et praecipue in sincipite. ||

145 Est autem aquaticus et agrestis, sed aquaticus est albus et venatur sub aqua sicut luter et castor. | Agrestis autem carnes comedit et herbas et mel et arborum fructus et habet anhelitum valde fetidum || 30 et sicut in antehabitis determinavimus est de animalibus hyeme tempore fleumatis latentibus: | et ideo ursula tunc parit || propter caloris confortationem. | In partu membra videntur incompleta propter humoris superabundantiam: propter quod ursula fetum diu lambit et fovet. Sanguinem autem habet ursus paucissimum nisi circa cor: et caro 35 eius cocta fere contra naturam omnis carnis, increscere videtur || eo quod multum humidum ipsius inventum resolutum per calorem decoctionis ipsam facit intumescere.

| Pugnans autem ursus animalibus insilit et si cornuta sunt,

12 Thom. (12 Isid. XII 2, 12 15 Plin. 8, 71 18 Jacob. 1101, 56 Isid. II. = Physiol. 17) [Vinc. 19, 114]. Rhinoceros unicornis L.

21 Thom. (26—27 Solin. 26, 7 33 Plin. 10, 176 34 Ambros. VI 4, 18 35 Plin. 8, 128) 31 cf. Alb. VII 89, 154 eqs. Ursus arctos L et U. maritimus Phipps.

cornua eorum manibus apprehendit et ea prosternit: cum homine vero non de facili praeliatur nisi vulnus ab eo receperit: frequenter quasi frendens unguis lambit contra dolores corporis: vulneratus et perforatus herbis siccae complexionis vulnera sanare temptat: contra 5 infirmitates autem formicas devorat et herbam quae Graece fleonus vocatur et Latine vocatur herba ursi.

| Dicunt etiam quidam ursum semper crescere et ideo aliquando ursi longitudine quindecim cubitorum inveniuntur: || et apud nos trium sunt colorum, albi et nigri et fuscii coloris. | et capiuntur multis modis || 10 de quibus non est dicendum hic. Aliquando enim capti domesticantur et tunc fiunt valde lusivi, sed facile concitantur et tunc saeviunt et occidunt homines: et aliquando ambulando circumvolvunt rotas et trahunt aquas de puteis vel saxa super altos muros per trocleas: et hoc saepius est expertum. | Hoc animal non ut alia quadrupedia, sed 15 ut homo coit || sicut et symia.

108. | Vesontes animal est bovi simile, collum habens setosum 146 et iugas ut equus tam immanis pervacacitatis et truculentiae ut captum domari vix vel numquam possit. ||

109. | Urni || sunt boves quos nos Germanice wisent vocamus, 20 | cornua ingentia duo gestantes, quae capere possint multum liquorem, ita etiam quod potus multorum fundatur in ea et conservetur in eis: et hiis cornibus ventilant hominem cum equo || quando agitantur. De hiis autem animalibus in praehabitis multa dicta sunt a nobis.

110. | Vulpes quasi volipes dicta est bestia || ad modum moderati 25 canis qui domos custodit. | rubea pilis || in anteriori parte canis, calidum animal ita quod etiam mortuum calefacit. | caudam habet villosam || et magnam. | Dolosa est valde et cum canis eam insequitur, caudam per os canis huc et illuc ducit et sic aliquando canem deludit. Infirmata resinam pini arboris comedit et curatur et vita eius pro- 30 longatur per ipsam.

| Jorach dicit quod pulices habens stipulam feni in os accipit 147 quantum potest molliorem vel pilos, et sic paulatim posterius in aquam se immergit, primo caudam et sic paulatim immittit totum corpus, ut pulices aquam fugientes ad caput ascendunt: et tunc paulatim caput 35 immergit ita quod pulices in stipulam quam in ore habet ascendunt: et tunc stipulam evomit et de aqua fugit. ||

| Haec bestia in foveis delitescit quas tamen ut dicunt dolose ¶ fol. 381v

2 Thom. (2 Erperim. 4 Plin. 29, 133 5 Ambros. II. 19 14 Plin. 10, 174) cf. Isid. XII 2, 22 [Vinc. 19, 116—120].

16 Thom. (Solin. 20, 4) [Vinc. 18, 21]. Bos bonasus L.

19 Thom. (19 Solin. 20, 5 et Jacob. 1103) [Vinc. 19, 115] vid. ind.

24 Thom. (24 Isid. XII 2, 29 27 Erperim. 29 Ambros. VI 4, 19 31 Jorach unde? 37—p. 1428, 6 Erperim.).

5 fleonus φλάμος 14 hoc animal—15 sicut et symia in marg. m. 1.